

ხრამის კრისტალური მასივის ალპურამდელი გრანიტოიდების პეტროლოგია

რეზო ვეკუა

ელ-ფოსტა: rezo.vekua2945@ens.tsu.edu.ge

^ა გეოლოგიის დეპარტამენტი, ზუსტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. 13

ხრამის კრისტალური მასივი მდებარეობს მცირე კავკასიონის ფარგლებში და წარმოადგენს ართვინ-ბოლნისის ბელტის ჰორსტისებრი აზეგების გადარეცხილ ნაწილს. ალპურამდელი კრისტალური ქანები შიშვლდება მასივის გულში და გავრცელებულია 500 კმ² ფართობზე. მასივის უდიდესი ნაწილი წარმოდგენილია ალპურამდელი ავტოქთონური წარმონაქმნებით, ხოლო ალპოქთონური კომპლექსი მცირე გავრცელებით სარგებლობს. ნაშრომში პეტროლოგიური და პეტროგეოქიმიური თვალსაზრისით დეტალურადაა დახასიათებული ხრამის მასივის ავტოქთონური კომპლექსში შემავალი ალპურამდელი გრანიტოიდები, კერძოდ, გვიანვარისკული გრანიტოიდები და გვიანპალეოზოური კვარცპორფირ-გრანიტპორფირული ქანები. მოტანილია უახლესი მონაცემები, რომელთა მიხედვით, გვიანვარისკულ გრანიტოიდულ კომპლექსში გამოიყოფა გრანიტების ბიოტიტ-რქატყუარა-ალანტიანი, ბიოტიტ-გრანატიანი და ბიოტიტ-მიკროკლინიანი სახესხვაობები და მათთან გენეტურად დაკავშირებული ალასკიტები. ნაშრომში წარმოდგენილია სხვადასხვა ტიპის გრანიტოიდების სავლე ფოტოები და ქანების თლილების მიკროფოტოები, აგრეთვე პეტროქიმიური და გეოქიმიური დიაგრამები. შეჯამებულია კვლევის შედეგები: გვიანვარისკული გრანიტოიდები მიეკუთვნება მაღალთიხამიწიან კირ-ტუტე სერიის ქანებს და ძირითადად I ტიპის გრანიტებს, ხოლო ალასკიტები და კვარცპორფირები A ტიპის გრანიტებს შეესაბამება; გვიანვარისკული გრანიტები გარდამავალია გრანიტების MPG და ACG ტიპებს შორის; გრანიტოიდული კომპლექსის საწყისი მაგმა დედამიწის ქერქის ზედა და ქვედა ნაწილების გამყოფ საზღვართან ჩამოყალიბდა, ხოლო კვარცპორფირ-გრანიტპორფირების ფორმირება კი ქერქის ზედა ჰორიზონტში მოხდა.